

OPERA HNK U SPLITU: CHARLES FRANÇOIS GOUNOD, FAUST, RED. KREŠIMIR DOLENČIĆ, DIR. IVAN REPUŠIĆ

SVE ZA UZBUĐENJE

TONČI ŠITIN

Pred nama je *Faust* s novim scenskim rješenjima i pokušajima da se kaže nešto od duboke istine koja se krije u ljudskim sučeljavanjima i izazovima što dobivaju nerijetko neslućene metafizičke rasplete

Bučno povjerenje splitske publike iskazano na premijernoj izvedbi Gounodova *Fausta* 19. veljače 2008. u HNK ispunilo je srca i zagrijalo duhove protagonista, koji su složene umjetničke zadaće s uspjehom priveli kraju. Glazba provjerena francuskog romantičara, ma koliko danas bila izvan žarišta sofisticiranih glazbenih krugova, ponovno je nakon dva desetljeća dodirnula poetski svijet i emocije običnih ljudi, koji će se u dramatskom reljefu i zagušljivoj ritmu zbivanja prometnuti u dotad nepoznat unutrašnji dramatični plamen, zanosan i slobodan. Samo su melodijska invencija s rijetkim fantazijama i varijacijama, sakralna ozbiljnost i žive karakterizacije mogle iznevjerenoj Goetheovoj dramatičarici i likovima koji skrivaju *viši smisao*, dati tako prihvaćen okvir koji je *Fausta* držao desetljećima planetarno najpopularnijom operom. Redatelj Krešimir Dolenčić unio je u splitsku predstavu rijetko doživljen ritam, impulse silovitih emocija i bijes borbe koja se zaoštava u vrtlogu sudara čiji je vrhovnik Sotona / Mefisto. Dobro upućen o suvremenim redateljskim koncepcijama i efektima koji ne podnose standarde i stereotipe, Dolenčić je kretanje osnovne zamisli podredio tamnim stranama i nadziranoj agresivnosti Mefista, očaran bogatstvom mogućih konotacija. Konkretni materijalni prostor motren je kao željezni krug koji vlada pozornicom, točnije grčki *gnomon*, kozmički aspekt kretanja, nekome se to moglo učiniti kao kugla ili globus, s deduktivnim smislom prolaznosti svijeta! Šteta da se prvobitna dojmiva scena gotovo nije mijenjala, pa je tek uz pomoć mašte trebalo seliti u prazni Margaretin dom, tamnica ili crkvu (scenograf Dinka Jeričević). Kostimi

Ane Savić Gecan stilizacijom i harmonizacijom tamnih boja, uz futuristički svjetlucavi kostim Siebela, ustupke Margaretinu kostimu i odveć skromna Mefista, uklopili su se u zadanu koncepciju, kao i suzdržana, ali maštovita koreografija Snježane Abramović Milković. Uzbudljiv plejboj, kako Dolenčić vidi Mefista, s vezama u vrhu vlasti, podređuje sve uzbuđenjima i život je stavljen u službu upravo te univerzalne metafore, koju pojačavaju vanjski efekti od kojih su projekcije i svjetlo Denija Šesnića postali nosiocem dramatikke. I dok je magija scene nastojala klasično djelo približiti suvremenom gledaocu, gubila je lirski i poetska strana u takvu psihanalitičkom rešetku. Ono do čega je Gounodu bilo stalo jest upravo grč ljubavi koji izrasta iz duševne patnje, dobrota i izdašnost srca i vjere. Nije riječ o pasivnim likovima, tužnim vrbama, nego onima koji žele više... Poetika ljubavne drame među likovima, čistoća kondenzirane poezije, veličanstvena slika ljudske patnje utihnuli su, nažalost, pred raskoši učinka čarolije druge vrste!

Glazbena strana opere dala je šansu brojnim mladim pjevačima da se okušaju prvi put u složenu i zahtjevu glazbenom tkivu Charlesa Gounoda. Dirigent Ivan Repušić pristupio je djelu s dovoljnom mjerom opreza, nastojeći s podjednakim obzirom tonski ujednačiti nastupe zbora, solista i orkestra. Istančanom osjećajnošću postigao je uravnotežen i koherentan zvuk bez izvedbenih posrtaja, s tim da se možemo s pravom nadati da će mladi dirigent s vremenom u izvedbe unijeti više osobne vizije njegujući specifičan francuski glazbeni stil. Čistu i uglavnom prozračnu izvedbu (s posebno uspješnim finalom opere) nisu omele ni zanemarive nepreciznosti u tempima, odnosno naglašenija dramatična ekspresija. U središtu pozornosti bio je Mefisto, Ondrej Mraz, koji je u dobroj mjeri uspio ovladati likom, raspjevanim i pokretljivim tonovima, kojima je katkada ponestajalo zvučnosti i topline u donjem registru. U mnogim elementima on je na najboljem putu da se približi velikim interpretima Mefista ujednačenosti emisije tona, lakoci izvedbe koja spaja aristokratsku i ciničnu komponentu. Tomislav Mužek kao Faust odli-

čno usmjerena glasa, snažan i čist, plemenit i psihološki nijansiran kao malokad prije. Dovoljno strastven, slobodan u gesti, glumački nedvosmislen. Margareta Valentine Fijačko, ugodna glasa, plemenita i pokrivena tona, nježna temperamenta, rjeđe nedovoljno tonski uravnotežena i psihološki više predana negoli odlučna. Kiril Manolov uz manje forsiranje zvuka visokih i držanih tonova imponantan je Valentin. Uvjerljiv i glasovno svjež nastup u ulozi Siebel Terezije Kusanović, decentne Žane Marendić Bečević kao Marte i mladog Bože Župića u ulozi Wagnera.

Zbor HNK (zborovoda Ana Šabašev) obavio je dobar posao, više prodoran u forteu s poželjnijom mekoćom i dinamičnošću.

Ukratko, pred nama je *Faust* s novim scenskim rješenjima i pokušajima da se kaže nešto od duboke istine koja se krije u ljudskim sučeljavanjima i izazovima što dobivaju nerijetko neslućene metafizičke rasplete.